

THEMA: COMMUNICATIE, INSPRAAK EN PARTICIPATIE

Inpraak en (beleids)participatie van kinderen en jongeren is enorm belangrijk. Het zorgt ervoor dat het gemeentebestuur rekening houdt met de noden en belangen van kinderen en jongeren als ze beslissingen nemen. Kinderen en jongeren hebben trouwens het recht om gehoord te worden als een beslissing gevolgen voor hen heeft. En het is een plicht van het gemeentebestuur om naar hen te luisteren.

Waarom is het voor een gemeentebestuur nog belangrijk om goede en eerlijke participatie te organiseren?

- Beslissingen zijn beter afgestemd op wat kinderen en jongeren nodig hebben. Alleen kinderen en jongeren zijn expert in het jong zijn. Zij zijn dus de enigen die kunnen zeggen waar ze behoefte aan hebben of wat ze belangrijk vinden. Praat dus met hen en niet enkel over hen.
- Als alle kinderen en jongeren (en niet alleen de luide roepers) de kans krijgen om mee na te denken over oplossingen voor problemen, krijg je betere en effectievere oplossingen. Want al die kinderen en jongeren gaan vanuit hun eigen kennis en ervaring waardevolle inzichten delen met het gemeentebestuur. Dat levert een schat aan kennis op die de kwaliteit van oplossingen alleen maar kan verhogen.
- Als ze een stem hebben in beslissingen, gaan kinderen en jongeren er ook sneller achter staan. Participatie zorgt dus voor meer betrokkenheid, eigenaarschap en draagvlak voor beslissingen.
- Tijdens participatieve momenten werken kinderen en jongeren samen aan oplossingen. Je brengt dus heel wat meningen en opvattingen samen, waardoor kinderen en jongeren naar elkaar gaan luisteren en elkaar beter gaan begrijpen. Zo zorg je voor meer verbondenheid in de samenleving.

- Participatie zorgt ervoor dat kinderen en jongeren beter begrijpen hoe en waarom beslissingen genomen worden. Ze gaan ook meer begrip hebben voor de complexiteit van de problemen. Een maatschappelijk probleem is zelden een simpel probleem dat met een quick-fix verholpen is.

Een belangrijke voorwaarde voor kwalitatieve participatie is goede communicatie. Dit gaat eigenlijk over de informatie die het gemeentebestuur deelt met kinderen en jongeren. Goede communicatie zorgt ervoor dat kinderen en jongeren weten wat er gaande is in hun stad of gemeente. Dan kunnen ze begrijpen wat de behoeften en problemen zijn en hier rekening mee houden bij het (mee) maken van beslissingen. Goede informatie van het gemeentebestuur helpt ook om vertrouwen op te bouwen tussen kinderen en jongeren en het gemeentebestuur.

Communicatie op maat van kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren gebruiken tegenwoordig veel verschillende media en dat verandert snel. Daarom moet de stad of gemeente in haar communicatie de aanpak aanpassen en blijven aanpassen. Dat geldt niet alleen voor het kanaal, maar ook voor de inhoud. Want wat leuk en interessant is voor een kind in het eerste leerjaar, is niet hetzelfde als wat een tiener uit het zesde middelbaar leuk vindt. Het is belangrijk dat de stad of gemeente op een manier met kinderen en jongeren praat die zij begrijpen en die hen aanspreekt.

Vaak weten kinderen en jongeren niet goed wat er allemaal speelt in de stad of gemeente en hoe beslissingen worden genomen. Het zou fijn zijn als ze op een leuke en interactieve manier kunnen leren hoe hun stad of gemeente wordt bestuurd en hoe de democratie werkt. Zo kunnen ze begrijpen wie belangrijke beslissingen neemt, wat een burgemeester doet, waarom er schepenen zijn, en wat de gemeenteraad precies doet.

Beleidsparticipatie van kinderen en jongeren

Het is superbelangrijk dat kinderen en jongeren betrokken worden in alles wat er gebeurt in hun stad of gemeente. Ze moeten de kans krijgen om mee te praten en mee te beslissen, niet alleen over dingen die rechtstreeks met hen te maken hebben (bv. inrichting speelpleintjes), maar ook over andere zaken in de stad of gemeente (bv. mobiliteitsbeleid). Want zo goed als alles wat een stad of gemeente beslist, heeft impact op de leefwereld van kinderen en jongeren.

Het doel is om een samenleving te maken die rekening houdt met wat kinderen en jongeren nodig hebben. Dat kan alleen als we hen vroeg betrekken bij plannen, projecten, acties en activiteiten. We moeten naar hen luisteren en hun ervaringen serieus nemen, in plaats van gewoon over hun hoofden heen te beslissen.

Met de juiste begeleiding en hulp kunnen kinderen en jongeren echt waardevolle partners worden voor de stad of gemeente. Samen kunnen we ervoor zorgen dat de stad of gemeente voor iedereen een fijne plek is om te wonen.

Jeugdraadondersteuning

De jeugdraad blijft een verplichte – en noodzakelijke! – adviesraad van en voor kinderen en jongeren. De jongeren die deel uitmaken van de jeugdraad doen dat vrijwillig en verdienen de nodige ondersteuning vanuit het gemeentebestuur. Daarom is het cruciaal dat ze financieel, logistiek en administratief goed ondersteund worden door een (jeugd)ambtenaar.

Soms wordt de jeugdraad als officieel adviesorgaan niet serieus genomen. Dat is jammer. Het is belangrijk om de jeugdraad te blijven erkennen als onmisbaar beleidsinstrument voor de beleidsparticipatie van kinderen en jongeren. Het is natuurlijk ook belangrijk dat de jeugdraad relevant blijft en mee evolueert met de tijd. Zo moet een jeugdraad over meer praten dan jeugdwerk en vrije tijd alleen. Want kinderen en jongeren leven niet alleen in de vrije tijd. Heel wat jeugdleden gebruiken daarom hun adviesrecht ook als het gaat om publieke ruimte, onderwijs, welzijn, mobiliteit, enz. en dat is een goede zaak!

Aanbevelingen:

- Zorg ervoor dat kinderen en jongeren begrijpen wat er gebeurt in de stad of gemeente en hoe het hun leven beïnvloedt. Gebruik daarvoor een communicatieplan dat speciaal op hun maat gemaakt is.
- Het is ook belangrijk dat kinderen en jongeren weten hoe de stad of gemeente werkt. Dat maakt het allemaal wat minder ingewikkeld. Bovendien kunnen ze dan zelf ideeën aandragen en meedenken over het beleid. Zo kunnen ze echt iets betekenen voor de samenleving en groeien in burgerschap.
- Luister goed naar wat kinderen en jongeren te zeggen hebben en betrek hen bij belangrijke beslissingen en projecten. Als zij actief kunnen meedenken, worden de oplossingen beter en passen ze meer bij wat zij nodig hebben. Ze gaan er ook sneller achter staan en mee uitdragen.
- De jeugdraad is superbelangrijk. Het is een groep jongeren die meedenkt over het jeugdbeleid. Zorg ervoor dat zij vanaf het begin betrokken zijn bij plannen en beslissingen. Behandel hen als gelijkwaardige partners en werk samen met hen om de stad of gemeente nog beter te maken voor kinderen en jongeren

Nuttige links/tips:

- Apestaartjaren, onderzoek naar de digitale leefwereld van kinderen en jongeren
  - www.apestaartjaren.be
- Mediawijs, Vlaamse Kenniscentrum Digitale – en Mediawijsheid
  - www.mediawijs.be
- Mediaraven, vormingscentrum digitale leefwereld
  - www.mediaraven.be
- Inspraak en participatie op school
  - www.scholierenkoepel.be/tag/inspraak-en-participatie
- Boost je kennis rond beleidsparticipatie van kinderen en jongeren via Bataljong
  - www.bataljong.be/boost-je-kennis/beleidsparticipatie-van-kinderen-en-jongeren
- De Wakkere Burger, organisatie die participatief beleid stimuleert
  - www.dewakkereburger.be

